

KONSERWATOR

PROGRAM RYNKU PRACY W MAŁOPOLSCE
DOKUMENTACJA 2007

Problem aktywizacji osób trwale bezrobotnych w Małopolsce stał się w ostatnich latach przedmiotem szczególnej troski Samorządu Województwa Małopolskiego.

Zgodnie z przyjętymi założeniami programowymi ochrony dziedzictwa kulturowego regionu, prowadzenie aktywnej polityki rynku pracy, ukierunkowanej na zwiększenie możliwości zatrudnienia oraz tworzenie sprzyjających warunków do zatrudnienia w sektorze kultury i dziedzictwa kulturowego osób bezrobotnych stało się jedną z form rewitalizacji zabytków.

Samorząd Województwa Małopolskiego w celu wsparcia podmiotów realizujących zadania na rzecz zachowania substancji zabytkowej i ochrony krajobrazu kulturowego stworzył Program Konserwator - pierwszy tego typu program w Polsce, mający na celu zatrudnienie osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dzięki realizacji tego programu osoby bezrobotne znajdują zatrudnienie w ramach tzw. prac interwencyjnych prowadzonych przy obiektach i zespołach zabytkowych oraz przestrzeni historycznej na terenie województwa małopolskiego. Pełnią również rolę opiekunów zabytków, umożliwiając udostępnienie zwiedzającym obiektów zabytkowych. Dotyczy to głównie obiektów architektury sakralnej objętych Szlakiem Architektury Drewnianej. Zatrudnienie osób bezrobotnych jest także z punktu widzenia Samorządu istotne na polu upowszechniania kultury. Beneficjenci programu oprowadzają grupy wycieczkowe po ekspozycjach muzealnych, udzielają pomocy w zajęciach edukacyjnych i przy organizacji imprez kulturalnych, pełnią dyżury w trakcie trwania ekspozycji, zajmują się sprzedażą biletów, katalogów, roznoszeniem zaproszeń na wystawy oraz plakatowaniem miast.

Mam przyjemność przekazać w Państwa ręce publikację dokumentującą osiągnięcia Programu Konserwator w 2007 roku w zakresie działania na rzecz ochrony zabytków, jak również zwiększenia atrakcyjności rynku pracy. Jestem głęboko przekonany, iż działania podjęte przez Samorząd Województwa Małopolskiego nadal przyczyniać się będą do zmniejszania wykluczenia społecznego osób długotrwale bezrobotnych, a wsparcie udzielane jednostkom samorządu terytorialnego, instytucjom kultury i innym podmiotom realizującym zadania na rzecz ochrony zabytków powodować będzie dalszy wzrost poziomu opieki nad zabytkami.

Marek Nawara

Marszałek Województwa Małopolskiego

Konserwator - zachowanie i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego

Samorząd Województwa Małopolskiego w poczuciu odpowiedzialności za dziedzictwo kulturowe regionu, mając na uwadze problem aktywizacji osób bezrobotnych zainicjował i wdrożył Program Konserwator - pierwszy w Polsce program czasowego zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym przy pracach związanych z zachowaniem i rewitalizacją substancji zabytkowej oraz ochroną krajobrazu kulturowego.

Programu Konserwator realizowany jest na terenie województwa małopolskiego od 2004 roku na podstawie uchwał Sejmiku Województwa Małopolskiego z lat 2004 - 2006 oraz uchwały Zarządu Województwa Małopolskiego z 2007 roku w sprawie przyjęcia Programu Konserwator. Uwzględnia on założenia dokumentów strategicznych

dla rozwoju regionu - Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013 oraz Wojewódzkiego Programu Ochrony Dziedzictwa i Krajobrazu Kulturowego Małopolski.

Podstawowym celem programu jest zmniejszenie ryzyka wykluczenia społecznego osób długotrwale bezrobotnych poprzez zwiększenie ich atrakcyjności na rynku pracy w wyniku stworzenia możliwości nabycia nowych kwalifikacji i umiejętności. Istotnym czynnikiem warunkującym zasadnicze cele programu była potrzeba udzielenia wsparcia jednostkom samorządu terytorialnego, instytucjom kultury oraz innym podmiotom realizującym zadania na rzecz ochrony zabytków i krajobrazu kulturowego w regionie, a także konieczność rozszerzenia opieki nad małopolskim Szlakiem Architektury Drewnianej.

Cenne i liczne zabytkowe obiekty stanowią ważny atut dla rozwoju regionu. W Małopolsce znajduje się około 50 tysięcy zespołów zabytkowych. Spośród tej liczby obiektów do wojewódzkiego rejestru zabytków zostało wpisanych 3036 zabytków nieruchomych. Są to układy urbanistyczne i ruralistyczne, kościoły i klasztory, zamki, fortyfikacje i zespoły obronne, pałace i dwory, zabytkowe domy, zabytki techniki oraz budynki użyteczności publicznej. Na listę zabytków światowego dziedzictwa kulturowego i naturalnego UNESCO wpisano 8 obiektów i zespołów obiektów, co daje prymat Małopolsce w skali kraju i znaczące miejsce wśród regionów Europy. W regionie działa ponad 100 muzeów wraz z siecią oddziałów. Wśród cennych dóbr kultury

materialnej występuje blisko tysiąc zabytków sakralnych, małopolski Szlak Architektury Drewnianej - obejmuje 237 obiektów, w szczególności zabytkowe kościoły i cerkwie, na długości 1500 km.

Zidentyfikowane potrzeby instytucji kultury i innych podmiotów działających na polu ochrony zabytków wskazały możliwość zatrudnienia osób bezrobotnych przy wykonywaniu prac w zakresie uporządkowania i utrzymania obiektów i ich otoczenia, napraw i konserwacji technicznej, estetyzacji, rekultywacji terenów, utrzymania terenów zielonych i udostępniania obiektów zabytkowych.

Osoby bezrobotne zostały zatrudnione przez instytucje kultury podległe Samorządowi Województwa Małopolskiego również na stanowiskach o charakterze merytorycznym, odpowiadających specyfice instytucji kultury i pozwalających na zaspakajanie potrzeb związanych z realizacją zadań statutowych. W ramach programu zatrudnieni wykonują prace polegające m.in. na sporządzaniu elektronicznych spisów dokumentów w archiwum, porządkowaniu zbiorów recenzji, współpracy przy udostępnianiu wystaw, pomocy przy przygotowywaniu kart inwentarzowych czy opracowywaniu, porządkowaniu i katalogowaniu zbiorów specjalnych.

Należy zaznaczyć znaczący wkład beneficjentów programu na polu upowszechniania kultury - m.in. poprzez zwiększenie poziomu udostępnienia obiektów zabytkowych - w szczególności zabytków objętych Szlakiem Architektury Drewnianej. Zatrudnieni pełnią rolę przewodników i opiekunów zabytków, służą pomocą w działalności edukacyjnej instytucji kultury, a także zajmują się m.in. sprzedażą

biletów, katalogów, roznoszeniem zaproszeń na wystawy.

Program Konserwator zrealizowany jako przedsięwzięcie umożliwiające tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami stał się zarówno jedną z form rewitalizacji i ochrony krajobrazu kulturowego, a także sposobem aktywizacji osób bezrobotnych. Beneficjentom stworzono możliwość powrotu na rynek pracy z nowymi doświadczeniami i umiejętnościami, a odnowienie posiadanych kwalifikacji zawodowych lub pozyskanie nowych zwiększyło ich atrakcyjność jako potencjalnych pracowników, w tym dla sektora kultury. Na podkreślenie zasługuje znaczenie Programu Konserwator dla kreatywnego udziału w żywym obiegu kultury. Zaobserwowano wzrost zainteresowania osób zatrudnionych w ramach programu życiem kulturalnym i artystycznym regionu.

Krzysztof Markiel

Dyrektor

*Departamentu Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Turystyki
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego*

Konserwator - aktywizacja zawodowo - społeczna osób bezrobotnych

W 2007 roku zorganizowano czwartą edycję programu „Konserwator”. Efekty realizacji poprzednich edycji oraz powszechna pozytywna opinia nt. programu jego organizatorów spowodowały, że Zarząd Województwa Małopolskiego podjął uchwałę o przyznaniu na jego realizację w 2007 r. kwoty 2,5 mln złotych z puli środków Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji samorządu województwa. Dzięki tym środkom zagwarantowano czasowe zatrudnienie w formie prac interwencyjnych bądź przygotowania zawodowego 184 osobom w 12 instytucjach kultury podporządkowanych samorządowi województwa, przeznaczając na to ponad 664 tysiące złotych. Pozostała kwota, czyli około 1 836 000 zł przyznano na realizację 48 projektów zgłoszonych w konkursie na dofinansowanie projektów w ramach Programu „Konserwator” – edycja 2007 przez podmioty realizujące zadania na rzecz ochrony zabytków. Pozwoli to na aktywizację zawodową kolejnych 283 osób.

Program „Konserwator” jest programem rynku pracy adresowanym do specyficznych kategorii osób bezrobotnych, które nie są w stanie przezwyciężyć trudności życiowych, znaleźć zatrudnienia i usamodzielnąć się, w tym:

- osób bez kwalifikacji zawodowych,
- osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy,
- osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia,

- osób powyżej 50 roku życia,
- osób opuszczających zakłady karne,
- osób korzystających ze świadczeń systemu pomocy społecznej.

Zakłada się, iż dzięki uczestnictwu w programie zmniejszy się ryzyko wykluczenia społecznego osób długotrwale bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy poprzez nawiązanie ponownego kontaktu z pracą. Ponadto osoby te nabywają pewne kwalifikacje i umiejętności, co może zwiększyć ich atrakcyjność na rynku pracy.

Zwracamy uwagę na kilka przykładów z realizacji programu „Konserwator” w roku bieżącym, w których szczególnie interesująco przedstawia się łączenie celu prozatrudnieniowego programu z jego celami związanymi z realizacją prac przy zabezpieczaniu, utrzymaniu i odnowie substancji zabytkowej na terenie województwa.

W instytucjach kultury podporządkowanych samorządowi województwa (Muzeum Okręgowe Tarnów – Zamek w Dębnie) zorganizowano merytoryczne stanowiska pracy odpowiadające charakterowi placówki, w tym przypadku pracy w charakterze przewodnika po obiekcie muzealnym. Bezrobotne kobiety po odpowiednim przygotowaniu merytorycznym pełniły bardzo potrzebną i wymierną pomoc fachową dla instytucji, która cierpi na niedobór kadr spowodowany niskim budżetem. Dzięki tym osobom można było łatwiej zorganizować różne imprezy plenerowe, a także zastępować nimi personel własny w okresie urlopowym. W ten sposób udało się uniknąć zakłócenia funkcjonowania placówki.

W przypadku prac porządkowych i pomocy przy ratowaniu ruin zamku w Czchowie, pracach porządkowych na Wzgórzu Św. Krzyż (Urząd Gminy Klucze), pracach wokół Centrum I. Paderewskiego w Kąsnej Dolnej oraz Kościoła Rzymsko - Katolickiego w Szczepanowie zatrudnienie osób bezrobotnych umożliwiło powierzenie im prac o charakterze „niszowym”, które trudno byłoby zlecić firmie profesjonalnej. W opinii organizatorów tych prac wkład osób bezrobotnych był bardzo znaczący.

Samorządy lokalne realizujące program akcentują socjalny charakter zatrudnienia w jego ramach. Podkreśla się, że w ten sposób autentycznie pomagają się osobom będącym często w bardzo trudnej sytuacji życiowej. Aktywizacja osób z niskim poziomem wykształcenia, w wieku powyżej określonej bariery wieku, obciążonych bagażem problemów rodzinnych i osobistych jest często pierwszą od kilku lat pomocą o charakterze zatrudnieniowym. Realizacja tego programu staje się elementem procesu reintegracji społecznej tych osób.

W Małopolsce bezrobocie długotrwałe jest ciągle jednym z największych problemów, stąd też program „Konservator” jest traktowany jako potrzebna inicjatywa regionalna.

Andrzej Martynuska

Dyrektor

Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Program Konserwator - edycja 2007
Projekty instytucji kultury Województwa Małopolskiego

L. p.	Nazwa Instytucji	Liczba beneficjentów zatrudniona w 2007r.	Charakter wykonywanych prac
1	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu: Sądecki Park Etnograficzny Muzeum Nikifora Muzeum Pienińskie im. J.Szalaya Zamek w Nowym Wiśniczu	48 osób w tym 10 na stanowiskach merytorycznych	pomoc muzealna - sprawowanie opieki nad wyznaczonymi obiektami skansenowskimi i wyposażeniem tych obiektów, wykonywanie drobnych napraw i działań mających na celu utrzymanie obiektów w dobrym stanie technicznym, porządkowanie terenu oraz budynków, wrywkowego sprawdzania biletów, codziennej kontroli stanu rzeczowego w obiektach wg zeszytów kontroli. robotnik gospodarczy - prace remontowe w obiektach zabytkowych drewnianych oraz prace specjalistyczne związane z meblarstwem drewnianym. przewodnik - oprowadzanie zwiedzających zgodnie z regulaminem zwiedzania, dozór i udostępnianie obiektów.
2	Muzeum Okręgowe w Tarnowie	32 osoby w tym 9 na stanowiskach merytorycznych	robotnik gospodarczy – prace techniczne, malarskie, murarskie, prace wykopaliskowe, konserwacja terenów zielonych. pomoc muzealna – prace porządkowe i opieka nad zbiorami. referent – obsługa ruchu zwiedzających, pracebiurowe, porządkowanie dokumentacji w działach, pomoc przy organizacji wystaw i imprez.
3	Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie	32 osoby w tym 7 na stanowiskach merytorycznych	prace przy utrzymaniu terenów zielonych parku w tym pielęgnacja roślin i zakładanie klombów, prace porządkowe i konserwacyjne na terenie i obiektach Muzeum. opieka nad ekspozycją, obsługa kawiarni, pomoc w sekretariacie.

4	Muzeum Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej	0 osób w tym 6 na stanowiskach merytorycznych	konserwacja i drobne remonty, dozór terenu, prace ogrodnicze, pielęgnacja drzewostanu parkowego, prace polowe, obrządek kóz, sprzątanie obiektów muzealnych, pomoc przy organizacji imprez kulturalnych. pomoc przy uporządkowaniu archiwum fotograficznego, oprowadzanie grup wycieczkowych po ekspozycjach muzealnych, pomoc w zajęciach edukacyjnych z regionalizmu oraz przy organizacji imprez kulturalnych.
5	Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem	11 osób w tym 2 na stanowiskach merytorycznych	pomocnik muzealny robotnik gospodarczy pomocnik bibliotekarza robotnik gospodarczy
6	Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu	11 osób w tym 5 na stanowiskach merytorycznych	organizator widowni – bileter realizator światła operator dźwięku obsługa techniczna sceny – recepjonista agent usług artystycznych pracownik biurowy asystent księgowości pracownik ds. marketingu i promocji
7	Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	8 osób w tym 2 na stanowiskach merytorycznych	przygotowanie do oprawy oraz oprawa książek, czasopism w Pracowni Intrologatorsko-Poligraficznej, malowanie pomieszczeń, stolarki okiennej i drzwiowej, prace naprawcze związane z konserwacją sprzętu, prace porządkowe na terenie Biblioteki. prace związane z opracowywaniem porządkowaniem i katalogowaniem zbiorów specjalnych oraz Dokumentów Życia Społecznego.
8	Muzeum Armii Krajowej w Krakowie	8 osób w tym 6 na stanowiskach merytorycznych	pracownik biurowy sekretariatu, pracownik do prac gospodarczo-remontowych. praca w archiwum i bibliotece oraz pomoc w działalności edukacyjnej.
9	Ośrodek Dokumentacji Sztuki T. Kantora CRICOTEKA w Krakowie	4 osoby w tym 4 na stanowiskach merytorycznych	sporządzanie elektronicznych spisów dokumentów w archiwum, porządkowanie zbioru recenzji w Archiwum, współpraca przy udostępnianiu wystaw i organizacji pokazów Video, pomoc przy przygotowywaniu kart inwentarzowych w magazynie

10	Małopolskie Biuro Wystaw Artystycznych w Nowym Sączu: Salon Wystawienniczy MBWA w Nowym Sączu Galeria MBWA w Miechowie Galeria MBWA „Jatki” w Nowym Targu Galeria MBWA w Olkuszu	6 osób w tym 6 na stanowiskach merytorycznych	<p>pomoc w opracowaniu nowego katalogu zbiorów MBWA w związku z organizacją dużej wystawy organizowanej w ramach 50 lecia MBWA (dokonanie pomiarów obrazów, spis techniki, dat powstania oraz wprowadzenie tych danych do komputera).</p> <p>pomoc w wykonaniu kwerendy wystawy „Złota Pięćdziesiątka” prezentującej najwybitniejszych artystów, którzy w latach 1957-2006 prezentowali swoje prace w MBWA oraz wystawy prac nieżyjących artystów z tych lat (wyszukiwanie w dokumentach źródłowych wybitnych artystów wystawiających swoje prace od początku trwania MBWA, opracowania na ich podstawie biografii artystów).</p> <p>demontaż i montaż eksponatów wystawienniczych, pełnienie dyżurów na sali wystawowej, oprowadzanie zwiedzających po wystawie, rozwieszanie plakatów, malowanie ekranów ekspozycyjnych, oprawianie obrazów w natyramy, pomoc merytoryczna przy większych zadaniach: np. VI MIĘDZYNARODOWY PLENER MALARSKI, porządkowanie archiwum zbiorów, opracowanie i systematyzowanie dokumentacji fotograficznej i katalogowej, pomoc techniczna / montaż i demontaż wystaw, przenoszenie prac, krzesel, podestów i blatów dla warsztatów plastycznych, dyżury w trakcie trwania wystaw sprzedaż biletów, katalogów, roznoszenie zaproszeń w Nowym Targu i plakatowanie miasta. prace archiwizacyjne, katalogi, druki ulotne zdjęcia, systematyczne prace porządkowe w galerii i jej otoczeniu, mycie okien, zamiatanie, mycie podłogi itp. udział w wernisażach i spotkaniach autorskich.</p>
11	Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie	2 osoby w tym 0 na stanowiskach merytorycznych	praca przy pilnowaniu ekspozycji
12	Muzeum – Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygietzowie i Zamek Lipowiec	2 osoby w tym 1 na stanowisku merytorycznym	renowator przewodnik muzealny
	12 instytucji	184 osoby w tym 58 na stanowiskach merytorycznych	

Program Konserwator - edycja 2007

Projekty objęte programem w trybie konkursu

L.p.	Nazwa wnioskodawcy	Liczba beneficjentów	Obiekt objęty pracami
1	Urząd Miejski w Nowym Wiśniczu	3	cmentarz komunalny w Nowym Wiśniczu
2	Urząd Miejski w Nowym Wiśniczu	5	centrum Nowego Wiśnicza
3	Gmina Łapanów	2	kościół parafialny w Tarnawie wraz z cmentarzem oraz kapliczki na terenie parafii
4	Gmina Łapanów	2	kościół parafialny w Sobolowie wraz z cmentarzem oraz kapliczki na terenie parafii
5	Gmina Łapanów	4	kościół parafialny w Łapanowie oraz cmentarz i kapliczki na terenie parafii
6	Urząd Miejski w Nowym Wiśniczu	2	Muzeum Ziemi Wiśnickiej
7	Urząd Miejski w Nowym Wiśniczu	5	Ratusz
8	Gmina Gnojnik	4	zespół obiektów zabytkowych park podworski w miejscowości Gnojnik
9	Gmina Lipnica Murowana	6	drewniany Kościół św. Leonarda
10	Gmina Trzciana	6	kapliczki i krzyże przydrożne, cmentarze wojenne, parki podworskie
11	Gmina Czchów	8	„Czchów-zamek” projekt aranżacji ruin wraz z infrastrukturą techniczną i komunikacyjną
12	Gmina Iwkowa	3	kościół w Wojakowej
13	Parafia Rzymskokatolicka w Szczepanowie pw. św. Stanisława Biskupa	6	kościół p.w. św. Marii Magdaleny i św. Stanisława Biskupa Męczennika w Szczepanowie, kościół św. Stanisława Biskupa oraz dzwonnica, kaplica Narodzenia św. Stanisława, kolumna z figurką św. Stanisława oraz studnia związana z narodzeniem św. Stanisława
14	Gmina Szczurowa	5	zespół pałacowo parkowy Szczurowa
15	Gmina Olesno	15	konserwacja zalipiańskiego szlaku malowanych zagród
16	Gmina Dąbrowa Tarnowska	2	synagoga
17	Gmina Dąbrowa Tarnowska	6	zespół pałacowo parkowy w Dąbrowie Tarnowskiej, pałac Lubomirskich
18	Gmina Bolesław	3	park podworski w Bolesławiu
19	Gmina Szczucin	14	park krajobrazowy w Szczucinie
20	Urząd Gminy Ropa	1	cmentarz wojskowy nr 72 w Ropie
21	Urząd Gminy Gorlice	5	cmentarze wojenne i wojskowe z I wojny światowej w Kobylance, Ropicy Polskiej, Stróżówce, Szymbarku i Zagórzanach
22	Urząd Gminy Moszczenica	1	Moszczenica, kościół parafialny
23	Urząd Gminy Sękowa	3	cmentarze z I wojny światowej
24	Urząd Gminy Sękowa	1	cerkiew p.w. św. Kosmy i Damiana w Męcinie Wielkiej

25	Urząd Gminy Sękowa	1	cerkiew w Owczarach
26	Urząd Gminy Sękowa	1	Zabytkowy kościół p.w. św. Filipa i Jakuba w Sękowej
27	Urząd Gminy Moszczenica	2	cmentarze wojenne - Staszkówka, nr 116 - 119
28	Ośrodek Rehabilitacji Narządu Ruch „Krzeszowice” - SP ZOZ	5	zabytkowy budynek zdrojowy oraz zespół parkowo-zdrojowy w Krzeszowicach
29	Muzeum Regionalne Ziemi Limanowskiej	2	zabytkowy dworek rodziny Marsów
30	Urząd Gminy w Kozłowie	6	zespół kościoła parafialnego i kaplice
31	PTTK Oddział Dobczyce	5	obiekty Muzeum Regionalnego PTTK w Dobczycach – zamek i skansen
32	Urząd Gminy w Pcimiu	2	kościół parafialny w Stróży wraz z plebanią
33	Urząd Gminy w Pcimiu	2	kościół parafialny św. Mikołaja w Pcimiu i plebania
34	Urząd Miejski w Grybowie	3	kościół parafialny św. Katarzyny
35	Urząd Gminy Rytko	6	ruiny Zamku Ryterskiego
36	Miasto i Gmina Uzdrowskowa Muszyna	10	podzamkowy zespół dworski (ruiny zamku, dwór starostów i zajazd)
37	Gmina Stary Sącz	15	średniowieczny układ urbanistyczny miasta i platforma widokowa na Miejskiej Górze
38	Gmina Olkusz	12	starówka Rynek, park miejski, zabytkowe cmentarze, ruiny zamku w Rabsztynie, grodzisko Stary Olkusz
39	Urząd Gminy Bolesław	4	Park dworski w Bolesławiu
40	Gmina Trzyciąż	6	Dłubniański Park Krajobrazowy - przyroda i architektura na szlaku Dłubni
41	Urząd Gminy w Wolbromiu	20	obiekty sakralne na terenie gminy, parki miejskie i obszary przyrodniczo - krajobrazowe
42	Urząd Gminy Klucze	10	wzgórze św. Krzyż
43	Urząd Miejski w Suchej Beskidzkiej	6	zespół zamkowo-parkowy w Suchej Beskidzkiej
44	Centrum Paderewskiego Tarnów	10	kompleks dworsko - parkowy w Kąsnej Dolnej
45	Urząd Gminy Szerzyny	5	kościół św. Marcina w Cermnej
46	Urząd Gminy w Spytkowicach	8	cmentarz komunalny w Spytkowicach (historyczne groby i kaplica)
47	Gmina Stryków	10	kapliczki, krzyże, obiekty sakralne
48	Gmina Niepołomice	15	mur wokół kościoła parafialnego w Niepołomicach
49	Zgromadzenie Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej	5	zespół zabytków dworskich w Sierczy
	RAZEM	283	

Wojewódzki Urząd Pracy
w
Krakowie

Województwo
Małopolskie

Instytucje Kultury Województwa Małopolskiego

*Sąddecki Park Etnograficzny
w Nowym Sączu*

*Muzeum Nikifora
w Kryńcu*

*Muzeum Pienińskie
w Szczawnicy*

Zamek w Nowym Wiśniczu

Muzeum Okręgowe w Tarnowie

Ratusz w Tarnowie

Muzeum Etnograficzne w Tarnowie

Zamek w Dębnie

*Muzeum W. Witosa
w Wierchosławicach*

Dwór w Dołędze

Muzeum Lotnictwa w Krakowie

*Muzeum Orawski Park Etnograficzny
w Zubrzyicy Górnej*

Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem

Dwór w Łopusznej

MCK Sokół w Nowym Sączu

*Wojewódzka Biblioteka Publiczna
w Krakowie*

Muzeum Armii Krajowej w Krakowie

Cricoteka w Krakowie

MBWA w Nowym Sączu

MBWA w Miechowie

MBWA w Nowym Targu

MBWA w Olkuszu

Muzeum Etnograficzne w Krakowie

Muzeum - Nadwiślański Park Etnograficzny w Wygietzowie

Wojewódzki Urząd Pracy
w
Krakowie

Projekty objęte Programem Konserwator w trybie konkursu

Nowy Wiśnicz

Cmentarz komunalny w Nowym Wiśniczu

Nowy Wiśnicz

Cmentarz w Tarnowie

Kościół w Sobolowie

Kościół w Łapanowie

Kościół w Łapanowie

*Muzeum Ziemi Wiśnickiej
w Nowym Wiśniczu*

Wojewódzki Urząd Pracy
w
Krakowie

Wojewódzki Urząd Pracy
w
Krakowie

Ratusz w Nowym Wiśniczu

Ratusz w Nowym Wiśniczu

Park podworski w Gnojniku

*Kościół św. Leonarda
w Lipnicy Murowanej*

Cmentarz wojenny w Trzciniecu

Zamek Czchów

Zamek Czchów

Kościół w Wojakowej

*Parafia pw. św. Stanisława Biskupa
w Szczepanowie*

Pałac w Szczurowej

Dom Malarek w Zalipiu

Synagoga w Dąbrowie Tarnowskiej

Park w Dąbrowie Tarnowskiej

Dworek w Bolesławiu

Park krajobrazowy w Szczucinie

Cmentarz wojenny w Ropie

*Cmentarz wojskowy
w Kobylance*

*Cmentarz wojskowy
w Szymbarku*

*Cmentarz wojskowy
w Ropicy Polskiej*

*Cmentarz wojskowy
w Stróżówce*

*Cmentarz wojskowy
w Zagórzanach*

*Kościół parafialny
w Moszczenicy*

*Cmentarz wojskowy
w Sękowej*

Cerkiew w Męcinie Wielkiej

Cerkiew w Owczarach

Kościół w Sękowej

*Cmentarz wojskowy
w Kobylance*

Budynek zdrojowy w Krzeszowicach

Dwór Marsów w Limanowej

Kapliczka w Kozłowie

Skansen w Dobczycach

Kościół i plebania w Stróży

Kościół św. Mikołaja w Pcimiu

Kościół w Grybowie

Ruiny zamku w Rytrze

Dwór starostów w Muszynie

Stary Sącz

Ruiny zamku w Rabsztynie

Dwór w Bolesławiu

Źródło „Jordan” na Dębni

Wojewódzki Urząd Pracy
w
Krakowie

Urząd Województwa
Krakowskiego

Park w Wolbromiu

*Wzgórze św. Krzyż
w gminie Klucze*

Pałac i park w Suchej Beskidzkiej

Dwór w Kąsnej Dolnej

Kościół w Czermej

Cmentarz w Spytkowicach

Kapliczka w Stryszowie

*Kościół parafialny
w Niepołomicach*

Wojewódzki Urząd Pracy
w
Krakowie

Park podworski w Sierczy

Kapliczka w Stryzowie

Cmentarz w Olkuszu

*Cmentarz wojskiwy
w Staszówce*

Wydawca:

*Departament Kultury, Dziedzictwa Narodowego
i Turystyki
Urzędu Marszałkowskiego Województwa
Małopolskiego
31 - 156 Kraków, ul. Basztowa 22,
Adres do korespondencji:
30-017 Kraków, ul. Raclawicka 56
tel.: (012) 63 03 340, fax: (012) 63 03 341
www.malopolskie.pl; www.malopolska.pl*

Współpraca

*Wojewódzki Urząd Pracy
30-107 Kraków, Plac Na Stawach 1
tel. (012) 422 98 92, fax: (012) 422 97 85
www.wup-krakow.pl*

Redakcja i teksty:

*Tomasz Krzaczyński, Włodzimierz Kurdziel,
Krzysztof Markiel, Andrzej Martynuska,
Elżbieta Okołodowicz-Kotowska, Michał Sapeta*

*Koordynator wykonania i opracowania
dokumentacji:*

Elżbieta Okołodowicz-Kotowska

Zdjęcia:

Marcin Gulis

Realizacja wydawnicza:

*Magnes Studio
www.magnesstudio.pl*

Druk:

*Drukarnia Unidruk
Kraków*

Kraków 2007

Nakład:

200 egzemplarzy

Wydawca wyraża podziękowania wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego, instytucjom kultury i organizacjom realizującym zadania na rzecz ochrony zabytków, które przyczyniły się do powstania dokumentacji Programu Konserwator - edycja 2007.